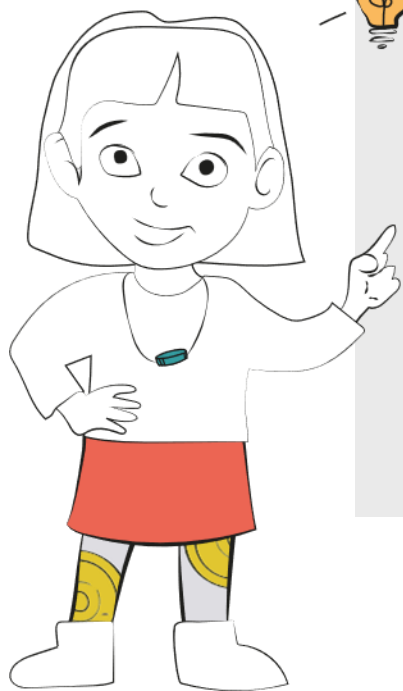


כספי קטן



גברת מטבע – הכירו את הכסף שלנו חלק ב – הכסף כסמל לאום, ישן מול חדש,

הדמויות שעל השטרות, הנפקת מטבע



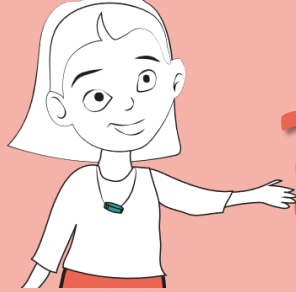
ערכים מובילים: הכסף כסמל לאום, ייחודיות המטבע הישראלית – ישן מול חדש, הדמויות על השטרות כמראה על החברה הישראלית, הכרת שטרות ומעות ארץ ישראלים ישנים, תהליך הנפקת מטבע.
מושגים נלמדים: מטבעות, מעות, שטרות, שקל, הנפקה.

מהלך השיעור

5 דקות	הצגת השיעור	פתיחה	1
5 דקות	תזכורת לסיפור ולמערך הקודם	גברת מטבע	2
30 דקות	הכסף כסמל לאום, הכירו את הכסף בישראל, ייצור שטרות	פעילות*	3
5 דקות	אז מה למדנו?	סיכום	4
20 דקות	עיצוב שטר אישי	בונוס	5



*ניתן לבחור חלק מהפעילויות ככל שיותר הזמן



זוכרים אותה?

2

בואו נזכר במסלול שגברת מטבע עברה ודרכו לימדה אותנו על ההיסטוריה של הכסף:



(1) סחר חליפין



(2) תשלום בסחורות ואבנים יקרות



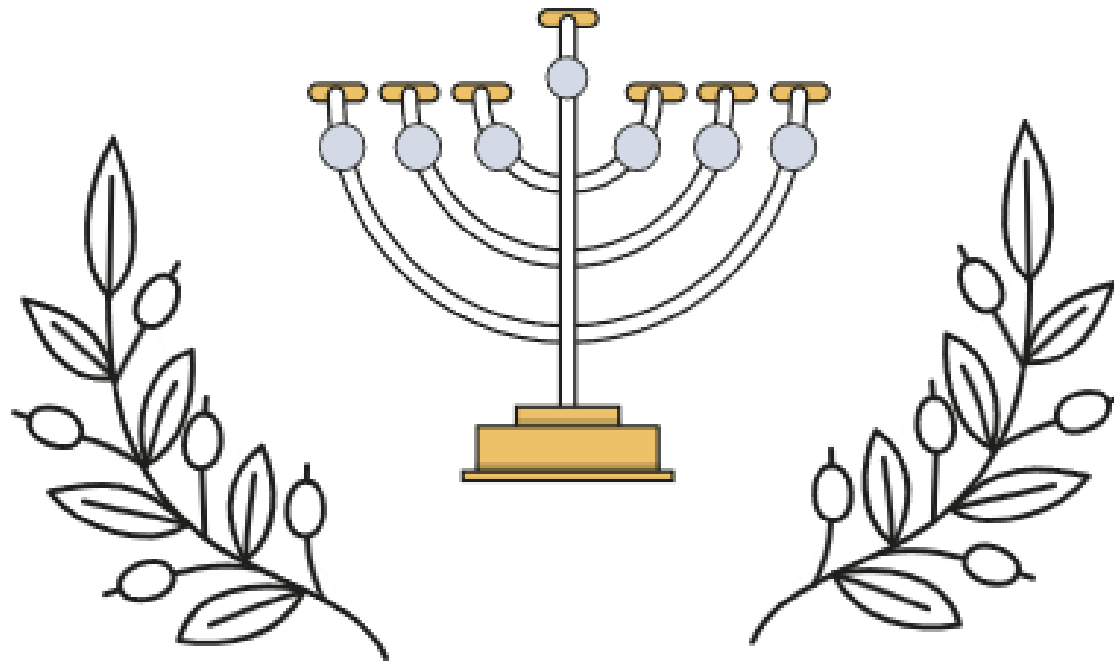
(3) מעות

(4) שטרות



מה מסמל הכסף?

אלו סמלי לאום, וריבונות אתם מכירים המעידים על עצמאות המדינה?



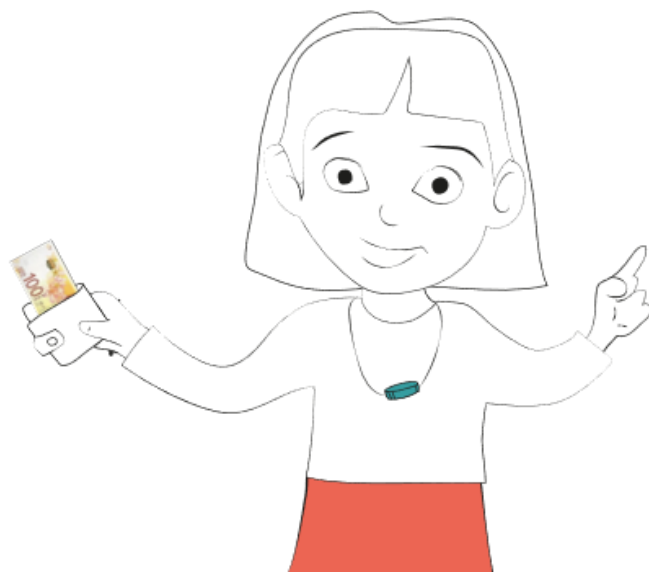
הכסף – ברטיס הביקור של מדינת ישראל ומספר את סיפורה של המדינה ומורשתה

מה נלמד היום מהגברת?

3

במדינת ישראל במהלך השנים ייצרו שטרות ומעות שונים ומגוונים. כל שטר ומטבע תאם תקופה, מקום או מצב שהיה באותו זמן במדינה. חלק מהשטרות והמטבעות אפילו טמנו אזכורים וציורים מהעבר הרחוק של העם היהודי.

מוכנים לחידון הכסף הישראלי?



מתחילים -->

מעות



שאלה 1

הביטו באחד המטבעות הראשונים שנמצאו בשטח ארץ ישראל מהמאה
ה - 4 לפני הספירה:

המטבע מזכיר לכם משהו???



**המטבע מזכיר את השושן הצחור על השקל החדש של ימינו
ולא במקרה!**



**ישן מול חדש
על גבי המעות של מדינת ישראל מופיעים בעיקר סמלים ממטבעות יהודים קדומים**

ישן מול חדש – עוד דוגמאות

שומרים על המשכיות



עץ תמר וסלי תמרים
ממטבע המרד הגדול



פרח השושן ממטבע
ירושלמי התקופה הפרסית



מנורת שבעת קנים
על מטבע חשמונאי



צמד קרני שפע וביניהן רימון
המטבע החשמונאי הראשון



כותרת פרוטו יונית
מימי בית ראשון



כלי נגינה בעל מיתרים
על חותם עברי מימי בית ראשון

על המטבעות במדינת ישראל כתובה המילה "ישראל" בשלוש שפות,
מה הן השפות?

עברית אמהרית ורוסית

עברית אמהרית ואנגלית

עברית אנגלית וערבית

עברית ערבית ורוסית

על המטבעות במדינת ישראל כתובה המילה "ישראל" בשלוש שפות,
מה הן השפות?

עברית אמהרית ורוסית

עברית אמהרית ואנגלית

עברית אנגלית וערבית

עברית ערבית ורוסית

על המטבע הראשון במדינת ישראל הופיע פרי משבעת המינים, מהו הפרי?

חיטה

גפן

רימון

תאנה

3 תשובה



חיטה

גפן

רימון

תאנה

ישן מול חדש

העקרון התחיל כבר במטבע הראשון של המדינה



מטבע 25 מיל



מטבע מתקופת בר כוכבא

שאלה 4

סדר את המעות הבאות לפי הסדר הכרונולוגי של הנפקתן



500 פרוטות



25 מיל



5 שקלים חדשים



5 לירות ישראליות



5 שקלים

4 תשובה

כתוב מעל כל שם של מטבע את מקומו בסדר הכרונולוגי של המטבעות
שיוצרו מקום המדינה



500 פרוטות

2



25 מיל

1



5 שקלים חדשים

5



5 לירות ישראליות

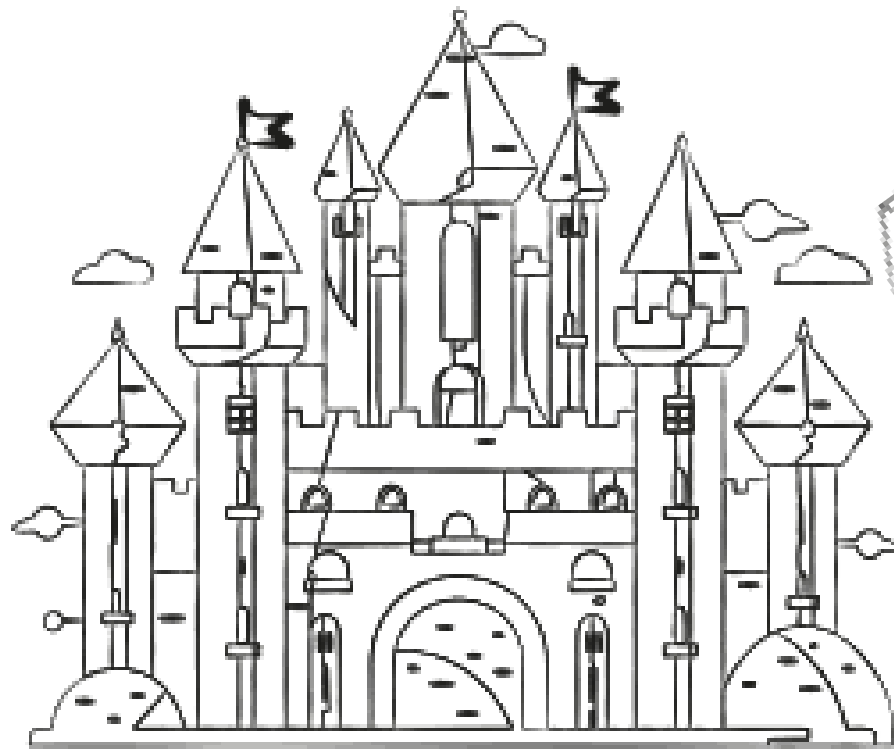
3



5 שקלים

4

שטרות, אישים, מקומות ועוד



שאלה 1

סדרת הנופים, התשט"ו – 1955
התאימו בין התמונה שמופיעה בשטר לשם המקום

עליות לירושלים

הנגב

נוף הגליל העליון



1 תשובה

סדרת הנופים, התשט"ו – 1955 התאימו בין התמונה שמופיעה בשטר לשם המקום

עליות לירושלים

הנגב

נוף הגליל העליון



סדרת הדמויות, התשי"ט – 1959
נחשו מהי עבודתה של הדמות המופיעה על השטר



□ □ □ □ ק ח

סדרת הדמויות, התשי"ט – 1959
נחשו מהי עבודתו של הדמות המופיעה על השטר



ח ק ל א י ת

סדרת הדמויות, התשי"ט – 1959
נחשו מהי עבודתו של הדמות המופיעה על השטר



ע

סדרת הדמויות, התשי"ט – 1959
נחשו מהי עבודתו של הדמות המופיעה על השטר



מ ד ע ו

שאלה 4

סדרת האישים, התשכ"ט – 1969
באחד מהשטרות מופיעה דמותו של חוזה המדינה והאדם שפעל להקמתה – בנימין זאב הרצל, מצליחים לזהות מי הוא?



תשובה 4

סדרת האישים, התשכ"ט – 1969
באחד מהשטרות מופיעה דמותו של חוזה המדינה והאדם שפעל להקמתה – בנימין זאב הרצל, מצליחים לזהות מי הוא?



על השטר מופיע ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל – דוד בן גוריון.
בן גוריון התגורר באזור מיוחד בארץ אותו הוא ופולה אשתו בחרו ליישב, מהו אותו מקום
שהיה מחובר אליו? ומה שם הישוב שהיה ממקימיו?



רמת הגולן - קצרין

הנגב – שדה בוקר

מרכז הארץ – תל אביב

הנגב – באר שבע

תשובה 5



רמת הגולן - קצרין

הנגב – שדה בוקר

מרכז הארץ – תל אביב

הנגב – באר שבע

על השטר בסכום הכי גבוהה שהונפק במדינת ישראל נמצא דיוקנה של גולדה מאיר- ראש הממשלה האישה הראשונה והיחידה (נכון ל-2023) שהייתה ראש ממשלת ישראל.
מה סכום השטר?

500

200

10000

1000

תשובה 6



500

200

10000

1000

המשך שאלה 6

לאחר המעבר ל"שקל חדש" עדכנו את הסכום על השטר של 10000 השקלים עליו הופיעה גולדה לסכום מעודכן על פי הערך של השקל החדש, מהו הסכום שעבשיו שווה השטר?

₪ 100

₪ 1,000

₪ 1

₪ 10

לאחר המעבר ל"שקל חדש" עדכנו את הסכום על השטר של 10000 השקלים עליו הופיעה גולדה לסכום מעודכן על פי הערך של השקל החדש, מהו הסכום שעבשיו שווה השטר?

₪ 100

₪ 1,000

₪ 1

₪ 10

שאלה 7

מזהים את השטרות? אכן זה הכסף שלנו כיום
הסדרה הזו היא סדרה מיוחדת ובה כל הדיוקנאות הם של אנשים מתחום עניין זהה.
מה תחום העניין?



מ ש ר

מזהים את השטרות? אכן זה הכסף שלנו כיום
הסדרה הזו היא סדרה מיוחדת ובה כל הדיוקנאות הם של אנשים מתחום עניין זהה.
מהו תחום העניין?



נתן אלתרמן



לאה גולדברג



שאול טשרניחובסקי

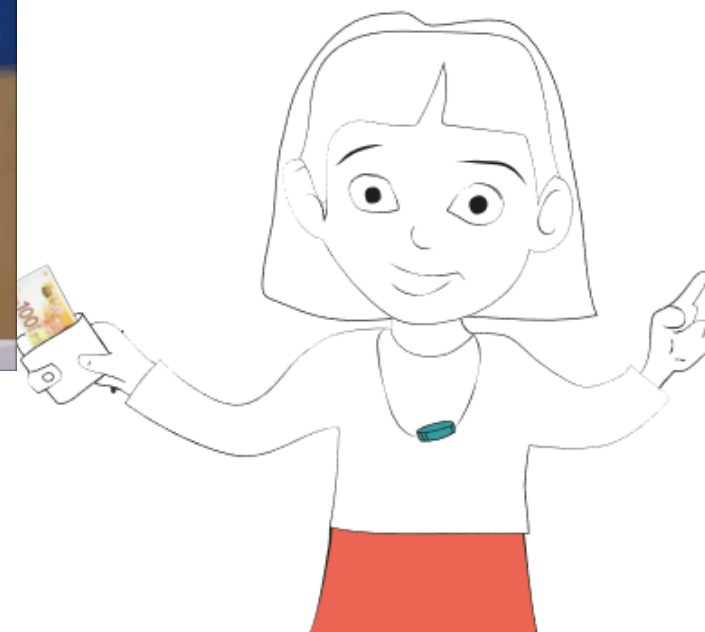


רחל המשוררת

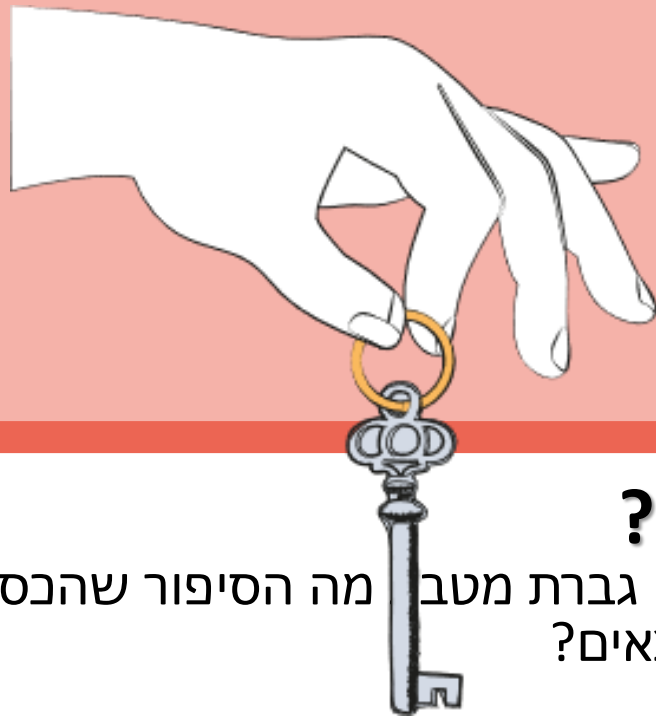
מ ש ו ר ר י ם

הנפקת מטבע הצצה אל מאחורי הקלעים

3



לחצו על התמונה לצפות בסרטון



אז מה למדנו היום?

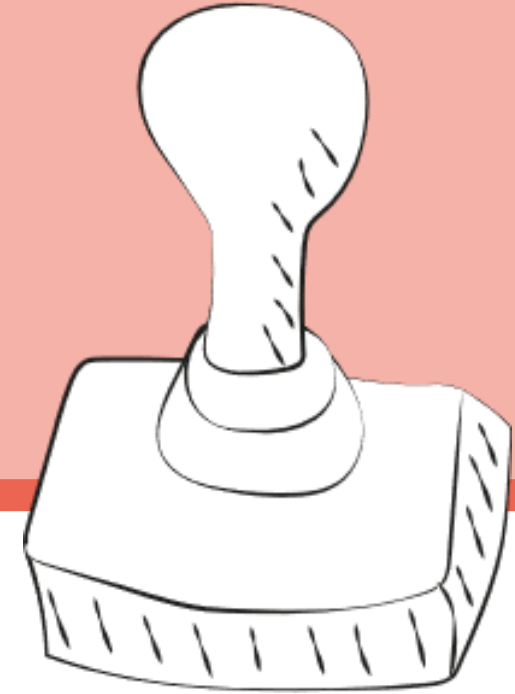
מהיום כשתסתכלו על כסף בכל מקום שתהיו בו תנסו לברר בדיוק כמו גברת מטב מה הסיפור שהכסף מנסה לספר לכם על המקום בו אתם נמצאים?

- 1) הכסף הוא סמל לריבונות ולאום
- 2) במעות הישראליות יש עקרון ייחודי – ישן מול חדש המסמל את המורשת ההיסטורית שלנו
- 3) על השטרות משולבות דמויות שהטמיעו את חותמן בתולדות עמנו
- 4) ייצור הכסף כולל שלבים שונים – תכנון, עיצוב, הדפסה, הפצה.

חזרו הביתה ושתפו את ההורים כיצד נוכל ללמוד על מקומות לפי כספיים!



בונוס השטר ריק



ברוכים הבאים לממלכה שלכם!
צרו את השטר שהכי מתאים לכם/ לבית הספר שלכם.

